

Nordafrika. I går kom meldingen om at Sfax var erobret kl. 8 om morgenen, og den 8de britiske arme fortsatte videre nordover. Dagens allierte kommunike fra Nordafrika melder at de britiske tropper nå står 80 km fra Sousse. De amerikanske styrker som okkuperte Foudouk og Pichon er på vei mot Kairouan og Sousse. Fremrykningen foregår under forsterket motstand fra de fiendtlige tropper. Fienden er drevet ut av Faidpasset og opprensning pågår i dette område. Den 1ste britiske arme har hatt ny fremgang i Medjez el Bab-avenue. De siste meldinger fra korrespondenter viser at Rommel har måttet oppgi alle forsøk på et ordnet tilbaketog nordover. Siden angrepet på Marethlinjen begynte, har Rommel mistet over 140.000 italienerne, eller omkring halvparten av de italienske styrker. Han skåner altså de tyske troppene på bekostning av italienerne. Han har lidt store tap som følge av den allierte flyvirksomhet. Mens aksetroppene presses sammen fra tre kanter, fortsetter flyangrepene mot fiendtlige støttepunkter og sambandslinjer. Amerikanske Liberator bombefly angrep Napoli. Nord for Sardinia angrep amerikanske flyvende festninger to tunge italienske destroyere, og begge ble alacrlig skadet. Flyvende festninger oppnådde også fulltreffere med svære bomber på undervannsbåtstasjonen på La Madelena på Sardinia uten selv å lide noe tap. Over slagfeltet i Tunis meldes det om kraftige angrep mot troppekonsentrasjoner. 58 fiendtlige fly ble skutt ned i går, derav 40 transportfly. Videre ble flyplassen på Lampedusa, midtveis mellom Malta og Tunis angrepet i går. I natt ble en fiendtlig konvoi angrepet ved hjelp av lysbomber ved kysten av Tunis. Det ble konstatert branner i flere skip. - Hitlers problemer med hensyn til forsvaret av Middelhavskysten gjør seg mer og mer gjeldende. Mussolini har nå trukket de italienske troppene tilbake fra Balkan. Tyske aviser har hatt ledende artikler på 1ste side om at det europeiske fastland likesom en halvøy er utsatt for angrep fra to kanter. Kontinentet må være forberedt på to fronter for å fjerne faren som truer fra havet i vest og fra steppene i øst.

Flyangrep. Kommunikatet melder om angrep mot mål i det sydvestlige Tyskland. Et tykt skylog gjorde det vanskelig å se resultatene. To tyske fly ble ødelagt. Det ble lagt miner i fiendtlig farvann. Andre fly oppnådde fulltreffe på et forsyningskip og et eskorteskip i Biskayabukta. Videre ble transportmål i Nederland og Belgia angrepet. 18 britiske fly savnes. Det var ingen tysk luftvirksomhet over Storbritannia i natt. Det britiske luftverndepartement opplyser at Englands utgifter til luftvernet er redusert med 50 %. Det meldes at nye bombefly er blitt fløyet regelmessig fra Canada i løpet av vinteren, tross de verste værforhold som har vært på 40 år.

Russland. Ifølge kommunikatet fra Moskva pågår det lokale kamper på forskjellige frontavsnitt og tyskerne er blitt påført tap av folk og materiell. Den røde arme har ytterligere forbedret sine stillinger ved Øvre Donets og har skaffet seg flere bruhoder på vestsiden av elva. Tyske angrep sør for Balaklea er slått tilbake. De er også slått tilbake i Kubandistriktet. Russiske friskarer har angrepet en garnison bak de tyske linjer. Meget bytte ble erobret og en del fanger tatt. Guerillatropper har avsporet et tysk militærtog. BBC's militære medarbeider uttaler at uavgjorte slag har vært de dominerende for såvel tyskerne som russerne i de siste to måneder. Såvel tyskerne som russerne gjør seg klar til en ny offensiv. Det er umulig å si hvem som først kan bli ferdig. Tyskerne har betydelige fordeler hva veier og jernbaner angår, men meget avhenger av hva som kan skje ellers i Europa.

Chile. Det meldes at Chile ønsker å opprette diplomatisk forbindelse med Sovjetsamveldet.

Mexicos minister har overrakt sine akkreditiver til Kalinin i ettermiddag.

Hitler har begynt en ny propagandakampanje mot "bolsjevikspøkelset" ved å appellere til alle katolikker i verden. Han forsøker å vinne vaticanatet over på sin side ved løfter om større frihet for katolikker i Tyskland og de okkuperte land. Kampanjen fikk en dårlig begynnelse. Ribbentrops besøk i Rom resulterte ikke i noen særlig inngrekkommenhet fra Vatikanets side. Tvertimot rettet Vatikanet et uforbeholdent angrep på nazitesene, og vaticankringkastingen uttalte en sterk kritikk over nazistenes forefølgelse av religionen overfor Tysklands ungdom.

9. april. Mange kjente amerikanske har brakt Norgøtsin hyldest i anledningen av tre år siden dagen for det tyske overfall på Norge. Pressen hadde ledende artikler om Norge og nordmennene. Avisene nevner de tre områder hvor nordmennene har gjort sin innsats, nemlig ved handelsflåten, det norske flyvåpens treningsleir og den hjelp som amerikanere og norsk avstamning har ydet Norges og De forente staters sak. Det ble holdt flere møter rundt om i Statene. En taler sa bl.a. at tyskerne nå er lenger fra å erobre Norge enn noensinde, de har ikke vunnet en eneste trefning på hjemmefronten. Den tidligere amerikanske minister i Norge, Mrs. Harriman uttalte: Når det gjelder å vise hvordan et virkelig demokrati kan gjennomføres i praksis er det norske folk langt foran. En annen taler sa at Norges holdning får frie menn verden over til å bære hodet høyt.

"DE TYSKE TAP KAN IKKE ERSTATTES"

Under overskriften "Tyske forlusterne kunne ej erstattes" bringer Dagens Nyheters Londonkorrespondent en del tankevekkende opplysninger om de militære styrkeforhold og trekker interessante paralleller mellom den almindelige situasjon i 1918 og den om våren 1943.

Korrespondenten begynner med å påpeke at aksemaktens militære ledelse for første gang under krigen er stillet ansikt til ansikt med problemet om deres militære tilganger er i stand til å tilfredsstillende etter spørsmålet. Ifølge britiske oppgaver har engelskmennene siden krigens utbrudd tatt henved 300.000 italienske fanger, deriblandt ca. 100 generaler, og Mussolinis tap i døde og sårede anslås til henved 200.000. Alt ialt anslår man de samlede italienske tap til 33 % av samtlige væpnede styrker sommeren 1940. Til den felles krigsførsel på østfronten regner en med at Tysklands allierte har ydet følgende bidrag: Ungarn 9 divisjoner, Italia 10 og Romania 20. Den franske hær er ikke medregnet, da den ser ut til å innskrenke seg til forsvaret av sitt eget territorium. Av disse styrker regner en med at 6 ungarske divisjoner, 7 a 8 italienske og 16 romanske er sprengt eller tilintetgjort av russerne.

Med hensyn til Tysklands landmilitære ressurser beregner man at den tyske overkommando av egne stridskrefter før utbruddet av den store russiske vinteroffensiv rådet over følgende styrker: I Frankrike, Nederland og Belgia 38 divisjoner, Nord-Afrika 10, østfronten 230, Norge og Danmark 10, Polen 3 og i Böhmen-Mähren og Balkanlandene 2-5 divisjoner. Tilsammen blir dette bortimot 300 divisjoner, hvortil må legges Tysklands strategiske hjemmereserve, som man dog må gå ut fra er av tredje-klasses militær kvalitet. Den russiske vinteroffensiv har imidlertid redusert de tyske styrker i øst i et bent frem uhyggelig omfang. Bare ved Stalingrad mistet tyskerne ca. 330.000 menn, og også på nordfronten kan russerne melde om veldige tyske tap, men noen samlet oversikt over disse enorme tap er vel på det nåværende tidspunkt vanskelig å gi. Samtidig er Tyskland kommet til det kritiske punkt da det ikke lenger makter å erstatte tapene med nye utskrivninger, de siste tyske årsklasser kan under ingen omstendigheter klare å fylle de gapende luker: "Fronten skriker etter folk", sier Goebbels i Das Reich. Det engelske tidskrift Economist trekker i denne forbindelse visse sammenligninger med situasjonen i 1918.

For hvert hundretall menn som Tyskland mobiliserte i 1916 formådde det i 1917 å stille bare 46, og endelig i 1918 kom tallet helt ned i 28. Tysklands stilling våren 1943 er i virkeligheten enda mere kritisk. Antallet av menn som er født i årene mellom 1921 og 1925 blir mindre for hver årsklasse, slik at årsklassen 1925 bare utgjør 87 % av årsklassen 1920. Årsklassen 1925 undergår nu militær utdanning og skal settes inn i aktiv tjeneste til våren, men den kan på ingen måte fylle igjen hullene, særlig nå etter at den tyske overkommando må se den mulighet i øynene at de tyske styrker i Afrika helt eller delvis vil gå tapt. Hvis man forsøker å overføre et tilsvarende antall fra krigsindustrien til fronten, vil det bety en skjebnesvanger svekkelse av den tyske produksjonskapasitet, idet alle de kontorister, ekspeditører, artister o.l. som man i panikk har innkalt til tjeneste i rustningsindustrien sikkert vil være en ytterst slott erstatning for de øvede fagarbeidere, og heller ikke vil masseimport av upålitelige arbeidere fra de okkuperte land bedre den almindelige stilling i synderlig grad. Samtidig vil den stadig mere omfattende allierte flyoffensiv mot Tyskland for hver dag legge mere beslag på arbeidskraft til opprydningsarbeider og gjenoppbygning i den beskjedne utstrekning dette overhodet er mulig. Tysklands industrielle og militære makt har forlenget passert høydepunktet, en kjensgjerning som ingen lovforordnet innførelse av "total krig" vil kunne bringe noen vesentlig forandring i. - Tysklands muligheter for å sette i gang en vår- eller sommeroffensiv på østfronten synes derfor tvilsomme, selv om man skal være forsiktig med helt å se bort fra en slik mulighet. En kan regne med at Russland på tross av anstrængelsene i vinter råder over en meget stor operativ reserve, rent bortsett fra de adskillig over 100 divisjoner man ifølge russiske oppgaver har under utdanning. Mens Tyskland i 1918, etter at østfronten var eliminert, stort sett kunne konsentrere anstrængelsene om et frontavsnitt, må det idag spre sine stridskrefter over tre fronter, og snart vil de kanskje få både fem og seks fronter å forsvare. På de britiske øyer og Island er stasjonert store britiske, amerikanske og kanadiske stridskrefter, som ved en samlet innsats på det vestlige kontinent under enhver omstendighet i antall vil overgå de styrker tyskerne vil kunne disponere i de samme områder, selv ved en pinlig utnyttelse av den strategiske hjemmereserve. I den sydlige krigssone vil de allierte, når felttoget i Nord-Afrika er slutt, ha noe over 5 armeer til sin rådighet, nemlig 9. og 10. arme, som f.t. er stasjonert i Irak og Iran. 1. og 8. britiske arme samt 6. amerikanske arme, som kjemper i Tunis, og endelig general Girards franske styrker. Alle disse styrker vil om ikke lenge stå til disposisjon for et alliert innfall på et eller flere steder i Syd-Europa. De meget aktive geriljastyrker som opererer på Balkan er også et moment som fortjener oppmerksomhet i denne forbindelse. På tross av totalmobilisering

er det utelukket at Tyskland kan avse et tilsvarende antall tropper på sydvassnittet. Faren truer på alle kanter, og i de siste måneder har tyskerne også måttet forsterke troppene i Norge. Ifølge opplysninger som er innkommet til London er styrkene i Norge blitt forsterket med 4 divisjoner, slik at de tyske styrker i Nord-Norge skal være kommet opp i 100.000 mann. Kravene til den tyske arme skjerpes for hver måned som går, samtidig som tilveksten for hver dag blir mindre. Folkereserven skrumpet inn, og for å overleve den indre røst som stadig forsikrer at slaget er borte, står de nazistiske ledere om seg med fraser om "total krigsinnsetning". Heller ikke kan disse herrer hindre at den allierte krigspotensial øker fra dag til dag. Motsetningen til de hysteriske skrik fra Berlin finner en i Winston Churchills enkle, men tillitsfulle og besluttsomme ord: "Let us go to our job and do it!"

STATSTJENESTEMENNENE

I den kamp det norske folk idag fører mot de tyske overfallsmenn og NS er statstjenestemennenes holdning av særlig betydning. Helt fra første stund har tyskerne arbeidet for å gjøre statsapparatet til et føyelig redskap for sine planer. I dette øyemed ble NS satt i spissen for administrasjonen idet man gjorde regning med at tjenestemennenes ville la seg likke eller skremme inn i det "statsbærende" parti. De midler som på den anledning ble brukt, har vært forskjellige. Stundom har en gått helt åpent til verks, som ved politiske avskjedigelser og utnevnelser, i andre høve har en nyttet mer skjulte og lumske framgangsmåter. Det kan imidlertid slås fast at planen om å få tjenestemennene til å slutte opp om "nyordninger" og NS har slått fæl.

Alle disse bestrevelser fra tyskerens side er et viktig ledd i deres arbeid for å få plyndret landet mest mulig for verdier til bruk for krigsføringen og - på lengre sikt - for å få innpasset Norge i den slavebundne "nyordning" de tilstreper.

I kampen mot disse makter kreves det av hver og en av statstjenestemennene at de er seg sitt ansvar bevisst og er rede til å bringe ofre for fedrelandet. De økonomiske ofre som deres utsatte stilling medfører, kan være et sterkt press på den enkelte, men betyr intet når tjenestemennene står samlet.

Det kan ikke gis alminnelige direktiver som passer for enhver situasjon for hvorledes tjenestemennene skal opptre, men vi har funnet grunn til å innskjerpe at det stilles visse krav som ikke må fravikes:

1. Propagandamøter med "tjenestlig" innkallelse må ikke besøkes. Vi innskjerper at det gjelder møteforbud i alle tilfelle hvor det er den minste grunn til å tre at innbyderne har til hensikt å snakke om politikk. Det ligger helt utenfor statstjenestemennenes plikter å ta del i slike møter, selv om det er i arbeidstiden. PROPAGANDAMØTER AV ENHVER ART ER BOYKOTTET.
2. Det er tidligere gitt påbud om at alle kommunale stillinger er boykottet. I likhet med dette innskjerpes vi at følgende tjenestegrener er helt boykottet: LENSMEENN, POLITI, POLITIDEPARTEMENT, KULTURDEPARTEMENT, DEPARTEMENTENE FOR ARBEIDSTJENESTE OG IDRETT, ARBEIDSTJENESTEN, DIREKTORATET FOR ARBEIDSFORMIDLING. Ta heller aldri imot forfremmelser eller ansettelser som har sin grunn i at den som før hadde stillingen er blitt avskjediget på grunn av sin politiske holdning. Søk aldri stillinger hvor bosettelsen skal foretas av "ministerpresidenten".
3. Ingen foreldre må la sine barn søke stillinger hvor arbeidet ellers må utføres av voksne. Ingen kvinner må søke seg inn i yrker som normalt betjenes av menn. Når kvinner og barn tar slikt arbeide, frigjøres tilsvarende mannlig arbeidskraft til fordel for tyske tiltak.
4. SØK ALDRI EN STILLING UTEN PÅ FORHÅND Å HA UNDERSØKT OM STILLINGEN ETTER DE RETNINGSLINJER SOM ER TRUKKET OPP FORAN ER BOYKOTTET.

Det som er sagt her angår også personer som ikke er statstjenestemenn. Gjør derfor denne parole kjent også utenfor statstjenestemennenes rekke.

INNENRIKSDEPARTEMENTETS SPØRRESKJEMA

("jødaskjema") som angivelig skal brukes til et fagkartotek sendes ut til stadig flere etater. Det inneholder vesentlig en rekke personlige spørsmål som ikke angår arbeidet. Det innskjerpes at skjemaet skal logges til side. Det skal ikke utfylles og ikke sendes tilbake. EN ER IKKE FORPLIKTET TIL Å BESVARE NOEN SPØRSMÅL PÅ ET SLIKT SKJEMA. - GJØR DETTE KJENT INNEN ALLE ETATER. -

SOVJETSAMVELDET OG ATLANTERIAVSPAKTEN.

Polsk-russiske grensespørsmål.

I slutten av februar ble det kjent at det rår alvorlige uoverensstemmelse mellom sovjetregjeringen og den polske regjering i London om hvilke grenser det nye selvstendige Polen skal få, og i samband med det hele den fremtidige ordning i Øst- og Mellomeuropa. Ifølge et memorandum som general Sikorski etterlot seg i Amerika ved årsskiftet skal Polen gjøre krav på å få tilbake hele den gamle østgrense og dessuten Litauen, hele Østpreussen og Øvre-Schlesia og de tsjekkiske områder som ble tatt av Polen etter München. Videre ønsket Polen å bli den ledende makt i en føderasjon som skulle bestå av landene mellom Østersjøen og Svartehavet, nærmere bestemt Estland og Lettland, Danau-

statene og Balkanlandene. I en tåle 22. februar understreket den polske utenriksminister i London, Raczynski, føderasjonsplanene. I en erklæring om de polsk-russiske forbindelser av 25. februar hevdet man at den polske regjering hele tiden var gått ut fra som en selvfølge at status quo av 1. september 1939 skulle bli gjenopprettet.

Den russiske regjering hadde på det tidspunkt allerede gitt til kjenne at den er av en annen oppfatning. I en Tassmelding hevdet man som svar på polakkenes erklæring at den polske regjering ikke hadde rett til å påberope seg Atlanterhavsideklarasjonen når det gjaldt østområdene. Atlanterhavspakten anerkjenner alle folks nasjonale rettigheter, og dette må etter sovjetregjeringens oppfatning også gjelde ukrainerne og kvitrusserne som utgjør betydelig over halvparten av befolkningen i de tidligere polske østområder.

Det var omtrent en tredjepart av det gamle Polens territorium med omlag 13 mill. innbyggere som gikk til Sovjetsamveldet som følge av den tysk-russiske avtalen i september 1939. Den tysk-russiske interessegrensen falt stort sett sammen med den nasjonale språkgrensen og med den såkalte Curzon-linje som russerne påberoper seg som et viktig argument i den pågående diskusjon. Lord Curzon hadde nemlig i 1920 på vegne av den engelske regjering foreslått en ny grense mellom Russland og den polske republikk. På dette tidspunkt pågikk det imidlertid allerede krig mellom Polen og sovjetrepublikken. Russerne - som ikke var den angripende part - var den gangen på det svakeste, den unge røde hær ble slått ved Warszawa, og ved freden i Riga forlangte og fikk Polen de omstridte vestukrainske og kvitruskiske områder.

Av de 13 mill. innbyggere i disse østområder regner man med at 6,5 mill. var ukrainere, 1,7 mill. kvitrusserne, 2,8 mill. polakker, 1,8 mill. jøder og 200,000 litauere. Den polske stat var ikke i stand til å løse hverken de nasjonale og sosiale problemer i disse områder. Man prøvde å polonisere østområdene og brukte de mest hårdhendte voldsmetoder for å fremme dette mål. I sosial henseende ble det gjort svært lite for å bote på byrdens usle fattigdom og komplette rettløshet. Det er derfor ikke vanskelig å forstå at de russiske tropper ble hilst som befriere av brede lag av befolkningen høsten 1939. Jorden ble delt opp og storgodseierne jaget bort.

Andre problemer som danner bakgrunnen for den aktuelle motsetning mellom den polske og russiske regjering er bl. a. spørsmålet om de ca. 500.000 polakker som er blitt flyttet fra østområdene, og russernes krav om utstrakt polsk partisan- og sabotasjevirksom. Av større betydning er imidlertid den anti-russiske tendens som fremdeles er bestemmende for visse polske kretsers opptreden. Endel av den polske pressen i utlandet har vært opptatt med de mest utsvevende fantasier om etterkrigsproblemer, bl. a. at Polen ikke bare skulle få hele Østpreussen og støttepunkter i Pommern og ved Kielerkanalen, men også - sammen med England - kontrollen over Øresund. Andre har gått så langt som til å antyde at hele Ukraina fram til Kijev rettelig hørte inn under Polen. Det er også kjent at polske jøder i stor utstrekning har bedt om å bli opptatt i den engelske hær for ikke å komme i for nær berøring med visse polske offiserer.

Det ville selvsagt være urettferdig å gjøre den polske regjering ansvarlig for slike tendenser. Den er en nasjonal samlingsregjering og rommer temmelig uensartede elementer. Selv om man ser bort fra alt annet, tyder det imidlertid ikke bra at regjeringen i sin erklæring av 25. februar benektet at Polen noensinde hadde samarbeidet med Tyskland mot Russland. Russerne kunne med rette henwise til Becks pro-fascistiske politikk, som den nåværende polske regjering dessverre ikke tar klart avstand fra. Sovjetregjeringen har ikke tatt offisielt standpunkt til de planer som er blitt lansert om en øst- og mellomeuropeisk føderasjon under polsk ledelse, men den har straffet en side ved spørsmålet ved å henwise til en lærdom man måtte trekke av krigen, nødvendigheten av at det rår vennskap mellom alle slaviske folkeslag. Tassmeldingen bebreidet også de styrende polske kretser at de ikke hadde lært noe av de siste års utvikling og at de ikke ga uttrykk for det polske folks virkelige oppfatning av disse spørsmål.

Det polske folk har - når man ser bort fra russerne - lidt mer enn noe annet folk under denne krigen. Man skal heller ikke glemme at Polen tok opp kampen i september 1939 og at arbeiderne og bønderne flere steder reiste et forbitret folkeforsvar selv etterat overkommandoen hadde gitt opp. I utlandet har polske flygere, gaster og infanterister gjort en betydelig insats. Det er derfor forståelig at de polske representanter interesseres seg for hva som skal komme etter krigen. Men like bedrøvelig er det at øvnsynlig ikke alle kretser er på det rene med at en løsning av Polens problemer i likhet med hele den fremtidige europeiske ordning er avhengig av at samarbeidet mellom de forente nasjoner ikke bare holdes ved like, men utbygges slik at det kan danne grunnstammen i en ny internasjonal rettsorganisasjon.

Øst- og Mellomeuropas problemer kan neppe løses uten at man tar i bruk føderative ordninger, men ingen slik ordning vil kunne bli stabil hvis den er rettet mot Sovjetsamveldet. Dette syn er også bestemmende for den utenrikspolitikk som drives av den tsjekkiske regjering i London. Den har derfor trukket seg tilbake fra avtalen om en polsk-tsjekkisk union etter krigen, og gitt til kjenne at polakkenes utelukkende taler på egne vegne.

På engelsk og amerikansk hold er man tydensynlig interessert i å utsette diskusjonen av konkrete etterkrigsproblemer. Det ser imidlertid ut til at man har klart for seg at Sovjetsamveldet vil få et ord med i laget, men at det må være mulighet for å forene Sovjetsamveldets krav på trygghet med de prinsipper som er slått fast i Atlantdeklarasjonen. Sovjetregjeringen har uttrykkelig erklært at den holder fast ved disse prinsipper, og Stalin har ved flere høve understreket at Sovjetsamveldet ikke fører krig for å erobre fremmede territorier. Det er ingen grunn til å tvile på oppriktigheten av disse erklæringer, og man kan nazipressens utnyttelse av det polsk-russiske ordskifte som den største ro. Den 21. mai i fjor ble den engelsk-russiske tyveårsavtalen undertegnet i London. Det begrenser ikke paktens betydning at den ikke nevner noe konkret om de grensespørsmål som vil oppstå ved krigens slutt, men understreker tvertimot dens realpolitiske karakter. De nasjonale problemer i Øst- og Søreuropa er så kompliserte at bare ytterst omhyggelige og samvittighetsfulle overveielser kan føre fram til en varig orden, og dette kan naturligvis ikke finne sted så lenge krigen pågår. Blant de land som russerne av forsvarsgrunner har besatt er imidlertid som nevnt også gammelt russisk land med en russisk befolkning, som for 25 år siden ble fravristet Russland gjennom krig og diktatfred.

SKANDINAVIA OG "DEN RØDE FARE".

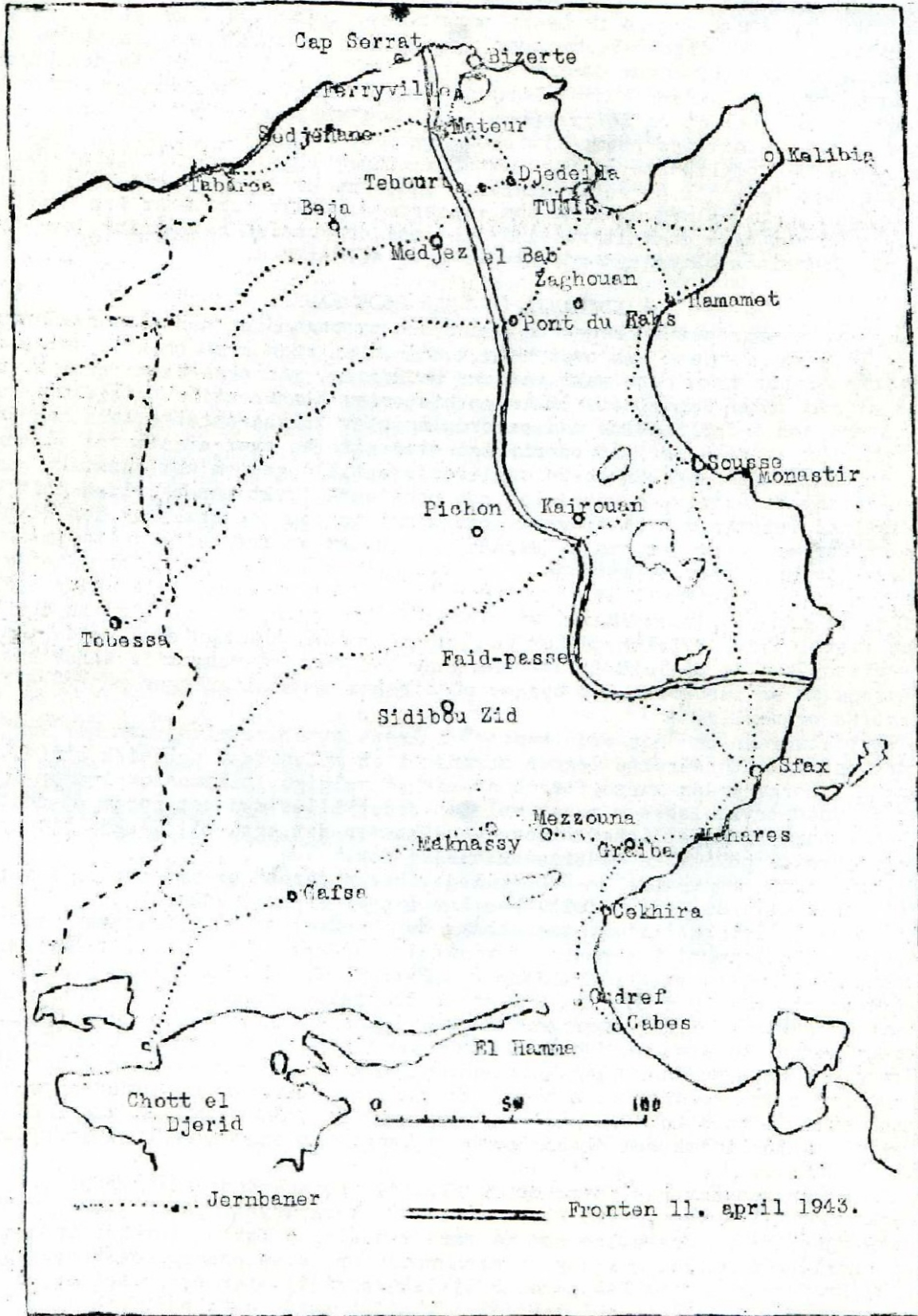
Det tyske angrepet angrepet og den tyske propagandaen har i overordentlig grad styrket Sovjetsamveldets sak over hele verden. Den røde arme og hele det russiske folks innsats har ikke bare vakt verdens beundring, men også øket forståelsen for det som er skjedd under Samveldets 25 årige historie. Konservative britiske industrifolk og militære som i forbindelse med samordningen av krigsanstrengelsene har besøkt Russland har gitt uttrykk for sin oppriktige overraskelse over at alt var så annerledes enn man hadde tenkt seg. En rekke vanlige forestillinger om det russiske samfunn er blitt avsløret som rene legender. Den noe ubestemte frykt man på visse hold har nært for Russland forstår man nå er grunnløs, samtidig som man også ser den historiske bakgrunn for meget av det som er skjedd. Meningene er fremdeles delte om de sovjet-russiske samfunnsforhold, men det er et spørsmål som ikke angår forholdet mellom de forente nasjoner. Sikkert er det ihvertfall at det russiske folk under sovjetstyret har fått en høyere levestandard, en større frihet og et rikere liv enn det hadde før. Om man fastslår at utviklingen har gått denne veien, kan man også holde for øynene at de historiske og sosiale forutsetningene har vært så vesentlig annerledes enn i Vesteuropa at en vurdering som bygger på direkte sammenligninger med våre forhold er meningsløs og umulig.

Fortellingene om "den røde terror" i årene etter revolusjonen har vært sterkt overdrevne, og ofte direkte løgner anvendt i en tilspisset politisk strid. Man vil dessuten i Norge i dag kunne forstå at når så voldige folkemasser kommer i bevegelse etter en undertrykkelse som meget vel kan sidestilles med den nordmennene får føle i dag - men bare så meget langvarigere - så kommer det også til å skje ting som man ikke kan gjøre de politiske lederne ansvarlig for.

Nasistenes propaganda om "den bolsjevikiske faren" er med særlig intensitet blitt rettet mot de skandinaviske folk. Man har funnet fram et gammelt spøkelse som i forskjellige historiske sammenheng har vandret omkring i Norden: ryktene om at Russland har til hensikt å erobre den såkalte "nordkalotten" d.v.s. Nordnorge med Narvik, svensk Lappland og Nordfinnland med Petsamo for å skaffe seg en isfri havn ved Atlanterhavet. Særlig i Sverige har disse russiske planene spøkt i hundre år, og de var særlig aktuelle under forrige verdenskrig. Påstandene har imidlertid ikke en eneste gang kunnet beleggges med fakta. Russland har jo for det første en isfri havn i nord, og dessuten har det tsaristiske Russlands erobringstendenser aldri utgått mot Atlanterhavet fra de fattige områdene i nord, men derimot mot Middelhavsområdene som grenser opp tildet rike Ukraina. Et vennskapelig forhold mellom Russland og Norden vil såvel maktpolitisk som økonomisk bety langt mer enn en russisk korridor i nord fram til Narvik.

I en årrekke har nasistisk og fascistisk propagandasvindler forgiftet den politiske atmosfæren i Europa, vakt tilliv mistillit og frykt og lagt hindringer i veien for den gjensidige forståelse som må være grunnlaget for et levende internasjonalt samarbeid mellom folkene i mellom. I dag er grobunnen for denne propagandaen borte, og snart også de krefter som står bak den. Politiske stridigheter og motsetninger vil finnes nå som før, men de vil ikke lenger få lov til å skade det gode forhold mellom folk som har de samme interesser: å øke velstanden og kulturen i sine land, leve i fred med sine naboer og la dem ordne sine indre spørsmål som de ønsker.

KART OVER TUNIS.

..... Jernbaner

==== Fronten 11. april 1943.